

Максимюк А.Б., ст., *Петрушка К.І., к.т.н., доцент*
Національний університет «Львівська політехніка»

ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Війна не оминула навколишнє середовище, базу природних ресурсів та інфраструктуру. Обстріли лісів, наземних і морських екосистем, промислових об'єктів, транспортної інфраструктури та будинків, а також інфраструктури водопостачання, каналізації та поводження з відходами спричинили широкомасштабну та серйозну шкоду з негайними та довгостроковими наслідками для здоров'я людини та екосистем. Вибухи боєприпасів, руйнування і згоряння військової техніки разом із палимим та боєкомплектами є джерелом значного забруднення атмосфери та ґрунтів.

Прямі ризики для здоров'я населення спричинені впливом небезпечних речовин, що містяться в залишках боєприпасів, через які токсичні речовини мігрують у ґрунт і впливають на якість поверхневих і ґрунтових вод. Ризики спричиняють наявність в боєприпасах та крилатих ракетах важких металів, енергетичних сполук, таких як тринітротолуол (тротил), гексоген (RDX) і палива від ракет і ракет. Велика кількість покинутих або пошкоджених військових транспортних засобів містить токсичні матеріали, які становлять ризик для цивільного населення і навколишнє середовище, і вимагатиме обережного поводження під час збирання та утилізації.

Забруднення, викликане військовою діяльністю, можна оцінити тільки приблизно, оскільки системи моніторингу були порушені або знищені, і такі збитки продовжують накопичуватися.

Післявоєнна відбудова буде монументальним завданням і вимагатиме комплексних, добре скоординованих і добре фінансованих зусиль.